

§ 572

**Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tienpidon ja
liikenteen suunnitelmasta vuosille 2022–2025**

HEL 2021-011441 T 08 00 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) tienpidon rahoitus on vuoden 2020 hetkellisen tilanteen jälkeen palanut alhaiselle tasolle suhteessa korjausvelkaan ja investointeihin liittyviin tarpeisiin. Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma lupaa pidemmällä tähtäimellä perusväylänpidon kasvua. Korjausvelan kannalta tämä on hyvä asia. Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon rahoitustasoa tulisi nostaa pysyvästi, sillä alueen liikkujat ja tavaramäärät sekä asukas- ja työpaikkamäärät kasvavat maankäytön ja talouden kehityksen myötä. Helsingin alue on koko maan talouden veturi, ja sen toimintaedellytykset tulee turvata huolehtimalla hoidon ja korjausten lisäksi maantieverkon tarpeellisista investoinneista. Liikenneverkon palvelutasoa nostaviin pieniinkin investointeihin rahoitus ei juuri ole riittänyt viime vuosina.

Valtion investointien ennakoitavuus on sidosryhmien, myös Helsingin kaupungin, toiminnan ja omien investointien suunnittelun kannalta välttämätöntä. Osaltaan ennakoitavuuden tarpeeseen vastaa Väyläviraston kakhdeksanvuotinen väyläverkon investointiohjelma, johon Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelman tulisi jatkossa vahvasti kytkeytyä. Helsingin kaupunki on investointiohjelmassaan varautunut omalta osaltaan valtion kanssa yhteishankkeina toteutettavien kohteiden kustannuksiin.

Valtion osallistuminen tieverkon kehittämishankkeisiin siten, että se tukee Helsingin seudun MAL 2019 -suunnitelmassa ja MAL-sopimuksessa 2020-2031 esitettyjä alueellisia asuntotuotantotavoitteita, on erittäin perusteltua. Tästä näkökulmasta keskeisiä hankkeita ovat Hämeenlinnanväylän Kuninkaantammen eritasoliittymä, Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymä Lahdenväylällä ja Länsiväylän Koivusaaren eritasoliittymä. Ilmasillan eritasoliittymä on myös mainittu osana Lahdenväylän kehittämistä Kehä I:n ja Kehä III:n välillä luonnoksessa valtion väyläverkon investointiohjelmaksi vuosille 2022-2029.

Kehä I:n kehittämistä tulisi jatkaa toteuttamalla Myllypuron eritasoliittymä. Kehä I:n ja Itäväylän liittymän kehittäminen maankäytön suunnitelun kanssa samanaikaisesti on myös tärkeää. Helsingin seudun MAL-sopimuksessa (2020-2031) on sovittu, että valtio osallistuu Vihdintien pikaraitiotien hankekokonaisuuden kustannuksiin. Tähän kokonaisuuteen sisältyvät myös Turunväylän ja Huopalahdentien liittymään suunnitellut muutokset.

Myös maanteiden meluntorjuntahankkeita tulee kiirehtiä jatkuvasti kasvavien meluhaittojen vähentämiseksi. Helsingissä yhdyskuntarakenteen tiivistyessä meluhaittoille altistuvien määrä kasvaa, joten asuntoalueiden meluntorjunnalle on suuri tarve. Myös liikennemäärät kasvavalla kaupunkiseudulla ovat ennusteiden mukaan kasvussa ilman merkittäviä liikennettä vähentäviä toimenpiteitä. Uusien melusteiden sekä vanhojen melusteiden parantamisen tarve ja toimenpiteet tulisi näkyä vahvemmin suunnitelmassa.

Itäkeskus on yksi pääkaupunkiseudun merkittävimmistä aluekeskuksista. Yleiskaavassa alueelle osoitetaan merkittävästi nykyistä enemmän asunto- ja toimitilarakentamista. Itäväylän ja Kehä I risteys on yksi pääkaupunkiseudun vilkkaimpia risteyskohtia. Samalla myös yksi Helsingin seudun vaarallisimmista risteyskohtista. Alueella liikkuu myös paljon asukkaita ja kauppojen asiakkaita, joukkoliikenteen käyttäjiä, pyöräilijöitä ja jalankulkijoita. Lautakunta pitää tärkeänä, että valtio sitoutuu myös Kehä I ja Itäväylän liittymän kehittämiseen.

Investointikohteet

Tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa 2022–2025 tiehankkeita on Helsingin kaupungin alueella erittäin vähän: vain Kehä I:n Kurkimäen alikulkukäytävän siltojen peruskorjaus ja Länsiväylän kaiteiden kunnostus Ruoholahden ja Kirkkonummen välillä.

Seuraavat tärkeät tiehankkeet, jotka liittyvät tiiviisti myös maankäytön kehittämiseen, tulisi käynnistää suunnitelmakaudella 2022–2025:

- Kehä I:n ja Myllypurontien eritasoliittymä. Hanke on kokonaisvaikutavuudeltaan Kehä I:n suunnitteluhankkeista Itäväylän liittymän jälkeen paras. Liittymän läheisyydessä on useita merkittäviä maankäytön kehittämishankkeita, kuten Stadin ammattiopisto ja Metropolia. Eritasoliittymä parantaa valtakunnan vilkkaimman maantien liikenneturvallisuutta merkittävästi. Hankkeen tiesuunnitelma on valmis ja rakennussuunnittelua käynnistellään. Helsingin kaupunki on investointisuunnitelmassaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2022–2024.

- Kuninkaantammen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylällä. Helsingin kaupunki on investointisuunnitelmassaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2022–2024.
- Hämeenlinnanväylä välillä Kannelmäki Kaivoksela, lisäkaistat, linja-autoliikenteen parantaminen ja melusteet (sisältää Kuninkaantammen eritasoliittymän). Ruuhkautuvalla väylällä bussiliikenteen sujuvuudesta ja luotettavuudesta huolehtiminen on tärkeää. Helsingin kaupunki on investointisuunnitelmassaan varautunut omalta osaltaan hankkeiden toteuttamiseen vuosina 2022–2024.
- Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymä Lahdenväylällä. Helsingin kaupunki on investointisuunnitelmassaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2025–2027. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
- Koivusaaren eritasoliittymä Länsiväylällä. Helsingin kaupunki on investointisuunnitelmassaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2024–2025.
- Turunväylän ja Huopalahdentien liittymä. Helsingin kaupunki on investointisuunnitelmassaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2025–2026.
- Maanteiden meluntorjuntahankkeet. Valtion väylien meluntorjuntahankkeita tulee kiirehtiä meluhaittojen vähentämiseksi. Helsingin alueen maanteiden kiireellisimmät meluntorjuntakohteet ovat Torparinmäen meluste Tuusulanväylällä ja Hämeenlinnanväylän melusteet Kaarelan kohdalla (osana tienparannushanketta).

Käsittely

Vastaehdotus:

Olli-Pekka Koljonen: Lisäys lausuntoon:

"Itäkeskus on yksi pääkaupunkiseudun merkittävimmistä aluekeskuksista. Yleiskaavassa alueelle osoitetaan merkittävästi nykyistä enemmän asunto- ja toimitilarakentamista. Itäväylän ja Kehä I risteys on yksi pääkaupunkiseudun vilkkaimpia risteyskohtia. Samalla myös yksi Helsingin seudun vaarallisimmista risteyskohtista. Alueella liikkuu myös paljon asukkaita ja kauppojen asiakkaita, joukkoliikenteen käyttäjiä, pyöräilijöitä ja jalankulkijoita. Lautakunta pitää tärkeänä, että valtio sitoutuu myös Kehä1 ja Itäväylän liittymän kehittämiseen."

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Heikki Palomäki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37658
heikki.palomaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2022-2025
- 2 Vuoden 2021 hankkeet
- 3 Suunnitelmakauden 2022-2025 kiireellisimmät hanketarpeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) tienpidon rahoitus on vuoden 2020 hetkellisen tilanteen jälkeen palanut alhaiselle tasolle suhteessa korjausvelkaan ja investointeihin liittyviin tarpeisiin. Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma lupaa pidemmällä tähtäimellä perusväylänpidon kasvua. Korjausvelan kannalta tämä on hyvä asia. Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon rahoitustasoa tulisi nostaa pysyvästi, sillä alueen liikkujat ja tavaramäärät sekä asukas- ja työpaikkamäärät kasvavat maankäytön ja talouden kehityksen myötä. Helsingin alue on koko maan talouden veturi, ja sen toimintaedellytykset tulee turvata huolehtimalla hoidon ja korjausten lisäksi maantieverkon tarpeellisista investoinneista. Liikenneverkon palvelutasoa nostaviin pieniinkin investointeihin rahoitus ei juuri ole riittänyt viime vuosina.

Valtion investointien ennakoitavuus on sidosryhmien, myös Helsingin kaupungin, toiminnan ja omien investointien suunnittelun kannalta välttämätöntä. Osaltaan ennakoitavuuden tarpeeseen vastaa Väyläviraston kakhdeksanvuotinen väyläverkon investointiohjelma, johon Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelman tulisi jatkossa vahvasti kytkeytyä. Helsingin kaupunki on investointiohjelmassaan varautunut omalta osaltaan valtion kanssa yhteishankkeina toteutettavien kohteiden kustannuksiin.

Valtion osallistuminen tieverkon kehittämishankkeisiin siten, että se tukee Helsingin seudun MAL 2019 -suunnitelmassa ja MAL-sopimuksessa 2020-2031 esitettyjä alueellisia asuntotuotantotavoitteita, on erittäin perusteltua. Tästä näkökulmasta keskeisiä hankkeita ovat Hämeenlinnanväylän Kuninkaantammen eritasoliittymä, Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymä Lahdenväylällä ja Länsiväylän Koivusaaren erita-

soliittymä. Ilmasillan eritasoliittymä on myös mainittu osana Lahdenväylän kehittämistä Kehä I:n ja Kehä III:n välillä luonnoksessa valtion väyläverkon investointiohjelmaksi vuosille 2022-2029.

Kehä I:n kehittämistä tulisi jatkaa toteuttamalla Myllypuron eritasoliittymä. Kehä I:n ja Itäväylän liittymän kehittäminen maankäytön suunnitelun kanssa samanaikaisesti on myös tärkeää. Helsingin seudun MAL-sopimuksessa (2020-2031) on sovittu, että valtio osallistuu Vihdintien pikaraitiotien hankekokonaisuuden kustannuksiin. Tähän kokonaisuuteen sisältyvät myös Turunväylän ja Huopalahdentien liittymään suunnitellut muutokset.

Myös maanteiden meluntorjuntahankkeita tulee kiirehtiä jatkuvasti kasvavien meluhaittojen vähentämiseksi. Helsingissä yhdyskuntarakenteen tiivistyessä meluhaitoille altistuvien määrä kasvaa, joten asuntoalueiden meluntorjunnalle on suuri tarve. Myös liikennemäärät kasvavalla kaupunkiseudulla ovat ennusteiden mukaan kasvussa ilman merkittäviä liikennettä vähentäviä toimenpiteitä. Uusien melusteiden sekä vanhojen melusteiden parantamisen tarve ja toimenpiteet tulisi näkyä vahvemmin suunnitelmassa.

Investointikohteet

Tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa 2022–2025 tiehankkeita on Helsingin kaupungin alueella erittäin vähän: vain Kehä I:n Kurkimäen alikulkukäytävän siltojen peruskorjaus ja Länsiväylän kaiteiden kunnostus Ruoholahden ja Kirkkonummen välillä.

Seuraavat tärkeät tiehankkeet, jotka liittyvät tiiviisti myös maankäytön kehittämiseen, tulisi käynnistää suunnitelmakaudella 2022–2025:

- Kehä I:n ja Myllypurontien eritasoliittymä. Hanke on kokonaisvaikutavuudeltaan Kehä I:n suunnitteluhankkeista Itäväylän liittymän jälkeen paras. Liittymän läheisyydessä on useita merkittäviä maankäytön kehittämishankkeita, kuten Stadin ammattiopisto ja Metropolia. Eritasoliittymä parantaa valtakunnan vilkkaimman maantien liikenneturvallisuutta merkittävästi. Hankkeen tiesuunnitelma on valmis ja rakennussuunnittelua käynnistellään. Helsingin kaupunki on investointisuunnitelmassaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2022–2024.
- Kuninkaantammen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylällä. Helsingin kaupunki on investointisuunnitelmassaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2022–2024.
- Hämeenlinnanväylä välillä Kannelmäki Kaivoksela, lisäkaistat, linja-autoliikenteen parantaminen ja melusteet (sisältää Kuninkaantammen eritasoliittymän). Ruuhkautuvalla väylällä bussiliikenteen

sujuvuudesta ja luotettavuudesta huolehtiminen on tärkeää. Helsingin kaupunki on investointisuunnitelmassaan varautunut omalta osaltaan hankkeiden toteuttamiseen vuosina 2022–2024.

- Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymä Lahdenväylällä. Helsingin kaupunki on investointisuunnitelmassaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2025–2027. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
- Koivusaaren eritasoliittymä Länsiväylällä. Helsingin kaupunki on investointisuunnitelmassaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2024–2025.
- Turunväylän ja Huopalahdentien liittymä. Helsingin kaupunki on investointisuunnitelmassaan varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2025–2026.
- Maanteiden meluntorjuntahankkeet. Valtion väylien meluntorjuntahankkeita tulee kiirehtiä meluhaittojen vähentämiseksi. Helsingin alueen maanteiden kiireellisimmät meluntorjuntakohteet ovat Torparinmäen meluste Tuusulanväylällä ja Hämeenlinnanväylän melusteet Kaarelan kohdalla (osana tienparannushanketta).

Esittelijän perustelut

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on pyytänyt kommentteja tienpidon ja liikenteen suunnitelmaan 2022–2025.

Uudenmaan ELY-keskuksen perustienpidon rahoitus vuodelle 2021 kesäkuun tilanteessa on noin 127 miljoonaa euroa. Perustienpidon rahoituksella hoidetaan maantieverkon tienpito lukuun ottamatta isoja kehittämisinvestointeja, joista vastaa Väylävirasto. Valtaosa perustienpidon rahoituksesta (87% vuoden 2021 tilanteessa) käytetään tiestön kunnossapitoon eli hoitoon ja korjauksiin. Tieverkon parantamisinvestointeihin on ollut rahaa viime vuosina varsin niukasti.

Tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa 2022–2025 selostetaan Uudenmaan ELY-keskuksen toiminnasta, toimintaympäristöstä ja käytössä olevasta rahoituksesta liikenteeseen ja maanteiden pittoon. Suunnitelmassa ei esitetä isompia useiden miljoonien eurojen kehittämishankkeita, joiden toteutus vaatii käytännössä eduskunnan myöntämää erillisiä rahoitusta.

Valtioneuvosto on antanut selonteon valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta vuosille 2021–2032. Suunnitelmaan sisältyy vuotuinen määräraha-arvio tienpidon eri toimille. Pitkällä aikavälillä suunnitelma lupa perusväylänpidon osuuden kasvua ja perusväylänpidon sisällä myös maanteiden hoidon ja korjauksen määrärahojen osuuden

tasaista kasvua. Suunnitelman rahoitusohjelman toteutuminen riippuu vuotuisista valtion kehys- ja talousarviopäätöksistä.

Suomi on sitoutunut puolittamaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vuoteen 2030 vuoden 2005 tasosta. Suomen liikennejärjestelmän tulee olla kokonaan päästötön vuonna 2045. ELY-keskuksen toimin päästö- vähennyksiä voidaan saavuttaa kohdentamalla rahoitusta entistä enemmän kestäväan liikkumiseen: kävely- ja pyöräily-yhteyksien kehittämiseen, joukkoliikenteen infraan ja joukkoliikennepalveluihin. Myös ELY-keskuksessa on sitouduttu tavaraliikenteen ja joukkoliikenteen asettamiseen etusijalle kaupunkiseutujen maantieverkon kehittämises- sä.

Liikenneturvallisuuden parantaminen on myös yksi suunnitelman kes- keisistä teemoista. Liikenneturvallisuuden parantamisen painopiste on suojattomissa tienkäyttäjissä ja kestävässä liikkumisessa. Suunnitel- massa on kuvattu laajaa liikenneturvallisustoimenpiteiden keinovali- koimaa, mutta todetaan myös, että näistä hyvin erilaisista toimenpiteis- tä vain joitakin toimenpiteitä voidaan vuosittain toteuttaa.

Lausuntopyyntö

Uudenmaan ELY-keskuksen määräaika lausunnoille on 31.10.2021, mutta Helsingin kaupunki on saanut lisäaikaa 30.11.2021 asti.

Kaupunkiympäristölautakunnan antaman lausunnon jälkeen asia ete- nee kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Lausuntopyynnön liitteet

Lautakunnan listan liitteenä on tekstitiedosto, jossa on linkki Uuden- maan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmaan 2022– 2025, lisäksi liitteinä vuoden 2021 hankkeet ja suunnitelmakauden 2022–2025 kiireellisimmät hankkeet.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Heikki Palomäki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37658
heikki.palomaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2022-2025
- 2 Vuoden 2021 hankkeet
- 3 Suunnitelmakauden 2022-2025 kiireellisimmät hanketarpeet

26.10.2021

Asia/12

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano